

Taai aika a raoiroi ibukin kabonganakin am b'ai n aoraki:

- N te moaningabong
- N te b'akantaai
- Ngkana e aki kakarau

Tuukan riki maan n aron;

1. Te kauki/te M'anai:

Ooa rarikin arokam n taian tiin, ke te b'aene, niira oin arokam n te iria, kibeea te kauki ke m'anai ao tiring, ke ko kab'aroa te ranibue ni b'angaia

2. Kinnongo:

Katobibia oin arokam n te manning tao 5 te inti rababana man te aroka

3. Te man bekabeka:

Kabongana te b'ai n aoraki are e karaoaki man te bake ae e renga-naki ma te toobu

4. Te M'ata:

A na kanakoaki man te aroka, e kona naba n tuuka rokon te m'ata kabonganakin te manng

Bwaai aika ana kainanoaki ibukin katauraoan am b'ai n aoraki:

Tobun b'ainamarake

B'aata n kuuka

Te oera

Te raumea

Te ran

Tikareti/Booa

Karatin

Beneka

IBUKIN RONGORONGONA AE BWANIN AO TAREBONIA:
75228108/28108/26293

AGRICULTURE AND LIVESTOCK DIVISION
TANAEA
TARAWA

Tuukan maan aika ana urua maeuraoin arokam

*M'angan te Botaki n
Ununiki are e tabe ma
maeuraoin taian aroka*

Te B'ainaoraki ibukin Tiringan Maan aika a temeka ranin te aroka

(1) Ranin te Tikareti/Baake

Baina:

- Tengaun (10) te tikareti/kamakoro 1/4 booa
- 1 te b'ai n kaburoburo (te bwaata)
- 2 te m'angko te ran
- 1 te raumea
- 4 te buun n am'arake te b'a (oera) n kuuka
- Tetimna te toobu n teboraurau (trix)
- 1 te boora/kaen/b'atoro ibukin nnena

Karaoana:

1. Kab'akai bakeen tikareti inanon te b'ai n kuuka
2. Kab'aroi uoua te m'angko n ran ao kaburoa, 15 miniti
3. Raumea ranin te tikareti nako nanon te boora ke te kaen/b'atoro
4. Rengana am ran anne ma te b'a, te beneka ao tetimna te toobu n teboraurau
5. Kaboboa raoi

(2) Te karatin ma te Ran

Baina:

- Ran(1riita)
- Karatin (4 timtim)
- 1/4 riita/250 mls te toobu teboraurau (trix)

Karaoana:

Karaua raoi n rengani am rengarenga aikai ni kabana, kaboboi raoi ao ea tauraoi naba nikon te kabonganaki

(3) Te Beneka are tena/Te garlic

Baina:

- Beneka (Nion) ke Garlic
- Ran (1 riita)
- Raumea

Karaoana:

1. Ikikia te beneka ke garlic ae ena on iai nanon baim teuana (one handful)
2. Ongiria inanon te ran
3. Raumeaia
4. Tauraoi ibukin kamanenana

Maan:

Bainaoraki 1-3 a kona n ibuobuoki nakon maan aika a temeka ranin te aroka n aron te Aibiti (Aphid), Nango mainaina (white fly), te bekabeka (Mealy bug) ao Jumping bugs

(4) Te Mannang

Baina:

- 1/2 te mangko te manning
- 1/2 te mangko ranin te raim/lime
- 4 riita te ran
- Te raumea

Karaoana:

- 1) Rengani am rengarenga ni kabana inanon te kaen
- 2) Katikua inanon 3 te aoa ke e kona n nako riki
- 3) Raumeaia nako nanon te kaen
- 4) E a tauraoi ibukin te kamanenaki

Maan:

- Manin te kukamb'a, meron, b'aukin ao aekakin M'aata